

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم العاصفة

لَا تَزُولُ قَدَمَا آتَىٰ نَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّىٰ يُسْأَلَ عَنْ خُمْسِ عَنِ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عَلَّمَ

İSRAF VE TASARRUF

Muhterem Cemaat!

Hutbemin başında okumuş olduğum A'raf suresinin 31. ayeti kerimesinde Allah (c.c.) şöyle buyuruyor :“**Yeyiniz, içiniz fakat haddi aşmayınız/ israf etmeyiniz.**”¹

Yüce Rabbimiz bizleri yoktan var etmiş ve ismini saymaya güç yetiremeyeceğimiz nimetlerle nimetlendirmiştir. Ve yine Rabbimiz yaratmış olduğu bunca nimetten israf etmeden istifade etmemizi emretmiştir. O halde İsraf nedir ? İsraf, insanın yaptığı her hangi bir işte haddi/sınırı aşmasına denir. Müslüman bir kul; Kerim kitabımızda Bakara Suresinin 143. Ayeti kerimesinde buyrulduğu üzere: “Biz sizi orta yolu tutan bir Ümmet kıldık” ifadesine uygun bir yaşam tarzını benimseyen örnek bir şahsiyet olmalıdır. Dolayısıyla İsraf kelimesiyle ilgili algımız sadece yeme ve içme konusuyla ilgili değil tüm yaşantımızla, Rabbimizle olan ilişkimizle, toplumla, akrabamızla, ailemizle ve komşumuzla olan ilişkilerimizin bir bütünü olacak şekilde yeniden değerlendirilmelidir.

Peygamberler, insanları itikadî, amelî ve iktisadî her türlü savurganlıktan uzak tutmak için gönderilmişlerdir. Allah'a imandan uzak yaşamak her hususta israf içinde boğulmaktır.

Günümüzde insanların bir kısmı israf içinde yüzerken, önemli bir kısmı da yoksulluğun pençesinde hayat sürmektedir. Vadiler dolusu altınla doymayan nefsi doyurmaya çalışmak, israfı pompalamaktadır. İsrafın miktarı kadar hangi konuda, nasıl yapıldığı da önemlidir.

Değerli Müslümanlar!

İnsanın ilk israfı kendi nefsinde meydana gelmektedir. Bu konuda yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “**De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım, Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah bütün günahları affeder.**”² Bu ayet, Allah Teala'nın emir ve yasakları dışında hayat sürerek hayatını israf eden insanı haber vermektedir. Buna göre israf, insanın, ilahî ölçülerin dışına çıkarak, inançtan başlayıp maddiyata kadar her alanda yaptığı bütün işleridir. Dolayısıyla bu, tedavi edilmesi gereken bir hastalıktır.

İnsanoğlu, bu dünyada elde ettiği mal ve mülkün asli sahibi değil emaneten ve vekâleten sahibidir. Bu dünyada elimize geçen mal ve mülkün bizde emanet olduğunun idrakine varamayan toplumlarda israf hastalığı, salgın haline gelir. Varlığın sahibine hamd ve nimetlere şükürü unutmamanın sonucunda ise israf, kaçınılmaz olarak tüm benliğimizi sarar. Yaprakları yiyen kurtçuğa “sürfe” denir ki, israf yaptığından bu ismi almıştır. İşte israf da düşüncemizi, ahlâkımızı, malımızı yiyip tüketen bir kurtçuk misali hayatımızda dolaşmaktadır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz, bu dünyada elde ettiğimiz mal ve mülkün bizde emanet olduğuna vurguda bulunarak; İsraf ederek haddi aşanlar hakkında şu ikazı yapmaktadır: “**Yakınlarına, yoksula, yolda kalmışlara hakkını ver, sakın saçıp savurma. Çünkü saçıp savuranlar şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankörlük etmiştir.**”³ Okuduğumuz ayet-i kerimede de buyrulduğu üzere Allah (c.c.), israf ve cimrilik arasında orta bir yol tutmayı, yakınlarımızdan başlayarak yoksullara ve yolda kalmışlara yardımcı olmayı emrederken, aşırıya kaçmayı da bizlere yasaklıyor. Rabbimiz; emri mucibince hareket edip orta yolu tutan bir ümmet olabilmeyi, bizlere ihsan eylesin.

Aziz Kardeşlerim!

Alemlere Rahmet ve bizlere en güzel örnek olan Peygamber Efendimiz (s.a.v.) yaklaşan hesap günü için bizleri şu mühim tavsiyesi ile uyarmaktadır : “**Hiçbir kul; kıyamet gününde ömrünü nerede tükettiğinden, ilmiyle ne gibi işler yaptığından, malını nereden kazanıp nereye harcadığından, vücudunu nerede yıprattığından ve bildiklerini yaşayıp yaşamadığından sorguya çekilmedikçe, bulunduğu yerden kıpırdamaz.**”⁴

Öyleyse geliniz! Hesap günü gelmeden önce kendimizi hesaba çekelim ve hangi konularda müsriflik ediyor isek o konularda yaşantımızı bir düzene koyalım.

Aziz Mü'minler!

Hutbeme bir dua ile son vermek istiyorum. “Rabbim, yeryüzünde vatanları düşman işgali altında bulunan, evleri yurtları yıkılmış, içecek bir su bile bulamayan bütün mazlum kardeşlerimize zafer ve kurtuluş ihsan eyle.”

1-A'râf Suresi / 31.

2-Zümer Suresi / 53

3- İsra Suresi / 2627

4- Tirmizî, Kıyâmet, 1, .IV, .612.